

AIESOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN OULAISTEN KAUPUNGIN JA PIRKANMAAN
ELY-KESKUKSEN VÄLILLE PIMA-ALUEEN TUTKIMUSTA VARTEN

22/0.10/2022

KHALL § 35

Vanhan sahan toiminta-alueella, Pyhäjoen rannalla sijaitsevan kirjastorakennuksen alueella on tehty maaperän tutkimuksia sekä kunnostamista viime vuosina. Vuonna 2019 kirjaston piha-alueen sadevesiviemärilinjan rakentamisen jälkeen kirjaston sisällä havaittiin öljyistä hajua. Alueelle tehtyjen tutkimuksien ja kunnostamisen perusteella todettiin, että maaperässä esiintyi kohonneita öljyhiilivetyjen pitoisuuksia. Kunnostamisen aikana öljyistä maaperää ei saatu kokonaan massanvaihdolla kunnostettua, koska öljyinen maakerros jatkui kirjastorakennuksen alle. Kentällä tehtyjen havaintojen sekä alueen historian perusteella arvioitiin, että öljyn mahdollinen päästölähde on ollut kohteessa suhteellisen pitkään ja jopa ennen kirjaston rakentamista.

Alueella on ollut sahateollisuutta 1885 alkaen, kun myllylaitoksen yhteyteen Oulaistenkosken etelärannalle rakennettiin ensimmäinen sahalaitos. Sahan omisti usea eri taho ja lopulta saha siirtyi vuonna 1946 Kristiinan Puu Oy:lle, joka lakkautti sahan yhteydessä toimineen talo-, puuseppä ja laatikkotehtaan. Sahan toiminta loppui vuonna 1962.

Sahalla käytetyistä kemikaaleista ei ole tietoja. Tyypillisesti sahoilla on voitu käyttää esim. KY-5 (sinistymisen estoon) tai kyllästysaineita, kuten CCA:ta tai kreosoottia. Myös sahan omassa voimalaitoksessa on voitu käyttää esim. polttoaineita. Sahalla syntyneiden jätteiden sijoittamisesta ei myöskään ole tietoa.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on antanut lausunnon 20.10.2021. ELY-keskus katsoo, että kohteen öljypilaantuneisuuden laajuus tulee selvittää. Tutkimusten perusteella tulee arvioida kohteen riskiperusteinen puhdistustarve sekä tarvittaessa arvioida muiden mahdollisten riskinhallintatoimenpiteiden tarvetta. Arviointi tulee tehdä Valtioneuvoston asetuksen 214/2007 sekä Ympäristöhallinnon ohjeen 6/2014 mukaisesti.

ELY-keskus katsoo, että raportissa esitetty kohteen historiaselvitys on tarpeen tehdä saha-alueen toimintojen selvittämiseksi sekä havaitun öljyvahingon mahdollisen alkuperän tunnistamiseksi. Historiaselvityksen perusteella tulee toteuttaa mahdolliset saha-alueen pilaantuneisuustutkimukset.

Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa pidettiin kaupungin kuulemistilaisuus 18.1.2022. Pirkanmaan ELY-keskus esittää, että selvitystyö tehdään Maaperä kuntoon -ohjelmassa ja valtion tuella pilaantuneille maa-alueille. Ohjelma toteuttaa osaltaan valtakunnallista pilaantuneiden maa-alueiden

riskienhallintastrategiaa (PIMA-strategia). Sen tavoitteena on tunnistaa merkittävät pilaantuneet alueet ja saada niiden riskit kestävällä tavalla hallintaan vuoteen 2040 mennessä. Ohjelmassa edistetään ympäristön- ja terveydensuojelun kannalta kiireellisten kohteiden selvittämistä ja kestävä riskinhallintaa sekä puhdistamista. Selvitystyöhön saadaan 100 %:n valtionavustus. Kaupunki vastaa työn suorittamiseksi tarvittavien lupien hankkimisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista sekä on yhteistyössä mukana selvitystyössä.

Aiesopimusehdotus, kaupungin kuulemistilaisuuden muistio ja esittelyaineisto ovat oheismateriaalina.

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus päättää, että Oulaisten kaupunki osallistuu selvitystyöhön ja hyväksyy oheismateriaalina olevan aiesopimuksen Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Kaupunginhallitus: Hyväksyttiin yksimielisesti.